

פורים - תשמ"ח

ה ר צ ל ש פ י ר א ז " ל

נולד ב- 1913

נפטר ב- 26.2.1988 - ח' באדר תשמ"ח

הרצל נולד בשנת 1913 בעיירה שרנסק שבמחוז מלאבה בפולין. הבן הרביעי והאחרון להוריו פרץ וחנה שפירא, ששמרו על בית יהודי מסורתי.

כלכלת המשפחה על טחנת הקמח שהיתה שייכת לפרץ פולני והופעלה על-ידי האב שקנה את גרעיני החיטה ומכר את הקמח.

בגיל 4 הרצל החל ללמוד אצל מלמד בחדר. בגיל 8 בבית-הספר עממי וכמו רוב הילדים של אותה תקופה, בסיום בית הספר העממי, הרצל מצטרף למפונסי המשפחה. בעיקר עזר לאבא בתחנת הקמח יחד עם זה הוא לומד תפירה ובתום לימודים אלו עובד גם אצל אבא וגם בבית, במלאכת תפירת חליפות. בשעות שאחרי העבודה הרצל בתנועת הנוער "משומר הצעיר". כשהחל לחפש תכלס, הצטרף בגיל 16, לתנועת "החלוץ".

בגיל 21 נשלח להכשרה בפשדובש. 5 שנים שהה בהכשרה, גר בדירה שכורה, עובד עם שאר החברים והחברות במפעל לכלים.

בין החברות בהכשרה גם איילה, אותה הכיר עוד במלאקה, איתה קשר אז, קשר חיים שלא ניתק עד יום שישי האחרון. חמש שנות הכשרה וב-1939 - הרצל עולה לארץ במסגרת העליה הבלתי לגאלית. עליה מפחידה: ואם יתפסו אותנו? האם מחכים לנו? אשר יגורו בא - תקלה באניה בלב-ים ואין למי להודיע. כעבור 3 ימים הצוות מתגבר על התקלה, הרצל ואיילה מגיעים בשלום לחוף הרצליה. לילה ברישפון. ולמחרת: אשדות-יעקב.

תחילה עבד הרצל ברכבת, היו צריכים להרים שקים של 100 ק"ג. הרצל שקל אז 48 ק"ג והמשימה היתה כמעט בלתי אפשרית לגביו. עבר לבנות, עבד בנהריים, בבניית מקלטים, שנתיים עבד בבישול הריבות ב"אשד". שבע שנים בסידור העבודה של מפעל, "אשד".

1948 - אקונום ואחר כך סדרן עבודה. 1954 - מרכז עבודה וחבר מזכירות.

כך מצאנו בעלון מ-1955: "המצב בעבודה הוא כל הזמן קשה בגלל חוסר עובדים קבועים בענפים ובשרותים. במוסדות הילדים יש בעיות הדורשות פתרון מהיר, יש מחלקות שאינן מסודרות כל עיקר. שאלה זו צריכה לבוא לדיון יסודי במוסדות ההנהלה של המשק לדיון והחלטות שצריכות לחייב את כל הציבור".

כפי שאפשר לראות ממש אותן הבעיות בהן אנו מתלבטים היום, להן, בניו-ממשיכיו, מנסים לתת תשובות גם היום.

בתום התפקיד הזה הרצל נבחר לרכז קניות. היתה אז תקופה קשה מאד מבחינה כלכלית. התפקיד היה אחראי במורכב. בתור מרכז קניות היה לווח הלוואות ומבצע עסקאות שונות. 4-5 ימים היה שוה מחוץ לבית בנסיונות למצוא מקורות מימון ואחר כך לקנות את הנחוץ לתיפעול הקיבוץ.

כחבר שהוכיח עצמו בתחום הכלכלי, בדייקנות, עבר לעבוד בהנהלת החשבונות, באותה תקופה הוא גם מחליף את זקצר ז"ל בגזברות, כשזקצר חולה. ושותף פעיל בחיי הכלכלה והכספים של אשדות. הרצל פעיל גם בתחומים אחרים. 7 שנים ריכז את ועדת הנופש כשהעסק היה מורכב משכירת דירות, תיאום עם בתי-הכראה, והסעת חברים, פתח את הקופה אחרי-הצהריים ועוד.

המשך בעמוד הבא

פורים - תשמ"ח

מי שמאפשר להרצל חילי משק וחברה פעילים, יום עבודה ארוך, היא איילה, אשתו, תיכדל לחיים ארוכים, שישבה בבית ודאגה לכל הענינים. איילה היא זו שמאפשרת להרצל להיות 10 שנים במוגבלות הנוראה אליה נפל בספטמבר 1977.

מוגבלות פיזית ומוגבלות רוחנית, מדברים מאד בסיסיים ועד קריאה, כתיבה ודיבור. מוגבלות נוראה שכמעט ולא הורגשה בחצר הקיבוץ ואפילו לא בחדר. בחצר הרצל תמיד מלובש ומסודר נקי. נוסע לעבודה, לנכדים, כאילו, רק משהו, גם החדר תמיד נקי ומסודר ויחד עם זה סואן מכנים ובנות, נכדים אורחים, מבפנים ומבחוץ.

כאילו אין נכות, כאילו אין מוגבלות. הן הרצל והן איילה עשו הכל כדי שלא יצטרכו לבקש, לדרוש. עשו הכל כדי שהרוב, ימשיך כרגיל והם הצליחו.

הנכדים אפילו לא שמו לב עד כמה מוגבל היה הרצל וכך גם חלק מחברי אשדות.

היום בא הסיפור המורכב הזה לסופו.

ליד החדר נשארה קלנועית מיותמת.

בתוך החדר משפחה מיותמת.

ואנחנו קיבוץ יתום מחבר, הרצל שפירא.

נוח בשלום על משכבך, יהי זכרך ברוך.

י' באדר תשמ"ח

דברים שנאמרו ליד הקבר.

יונתן אלטר